
Perújrafelvételt kér a Ceaușescu házaspár veje

2012. 4. 3.

Románia nehezen szabadul a kommunista múlttól, a rezsim vezetőinek szelleme ma is kísért a hétköznapiakban. Mircea Oprean, Elena és Nicolae Ceaușescu veje nemrég bejelentette, hogy a diktátorpár 1989. decemberi perének újratárgyalását kéri a romániai igazságszolgáltatástól. A december 25-én Târgoviște városában kivégzett pártfőtitkár és felesége egyetlen lánya, a 2006-ban elhunyt Zoe férje igazságtalannak tartja a katonai rögtönítélő bíróság verdiktjét, amelynek alapján agyonlőtték Ceaușescuékát.

„Anyósom és apósom gyilkosainak, valamint az ügyészség akkori képviselőinek felelniük kell tettükért” – jelentette ki Oprean, aki a per-újrafelvételi kérelemmel párhuzamosan egykor elkobzott vagyona visszaszolgáltatása érdekében is az igazságszolgáltatáshoz fordult. A Ceaușescu pár kivégzése után ugyanis a bukaresti hatóságok rövid időre őrizetbe vették a diktátor három gyermekét – közülük már csak az idősebbik fiú, Valentin él –, és személyes vagyonuk jelentős részét államosították. Valentinnek évekkel ezelőtt sikerült visszaperelnie értékes festményeket, műkincseket, Oprean pedig most a Ceaușescu lány, Zoe értéktárgyaira tart igényt – pontosabban azok ellenértékére, mivel ezeket a holmikat annak idején az ügyészség bizományi áruházakban eladta.

Egyébként a diktátorpár idősebbik fia és lánya, majd ennek halála után férje az elmúlt években többnyire az állammal folytatott pereskedéseiről híresült el. Két évvel ezelőtt kiharcolták például Nicolae és Elena hamvainak exhumálását, amelynek során bizonyítást nyert, hogy a házaspár valóban a bukaresti Ghencea temetőben nyugszik. Nem járt azonban sikerrel a bukaresti Odeon Színház ellen indított keresetük, amelyben arra kérték a bíróságot, tiltsa be a Ceaușescu utolsó órái című színdarab bemutatását.

Valentin Ceaușescu és sógora arra hivatkozott, hogy levédették a romániai szabadalmi és védjegy hivatalnál a Ceaușescu „márkanévét”, hogy azt beleegyezésük nélkül ne lehessen kereskedelmi célokra használni. A napokban azonban a bukaresti táblabíróság leszögezte: a történelmi hírnévnek örvendő személyiségek nevének levédése nem ruházza fel korlátlan jogokkal annak tulajdonosát, hiszen ha így lenne, akkor például a történelemkönyvek sem közölhetnék Ceaușescuék nevét a leszármazottak beleegyezése nélkül. Amúgy a Romániát 1967 és 1989 között irányító kommunista vezetőknek tulajdonított mesés vagyonról mostanában nagyon keveset hallani.

Haláluk után a román állam minden ingó és ingatlan vagyonukat lefoglalta, beleértve azokat az értéktárgyakat is, amelyeket Ceaușescuék külföldi diktátoroktól, állami vezetőktől kaptak ajándékba. Ilyen relikviákból januárban árverést is rendeztek Bukarestben, amelyen például 12 ezer euróért kelt el egy bronzjak, amelyet Mao Ce-tung kommunista vezetőtől kapott a román diktátor, de kalapács alá kerültek az „aranykorból” származó plakátok, érmék, fényképek és zászlók is.

Több mint két évtized elteltével sem derült fény azonban arra, léteztek-e azok a külföldi bankszámlák, amelyekre bizonyítást soha nem nyert információk szerint az egykori pártfőtitkár több száz millió dollárt menekített ki beosztottaival. Tény, hogy a kommunista rezsim elnyomó gépezete, a Szekuritáté hatalmas összegeket forgatott az állam külkereskedelmi cégein keresztül, és a gyanú

szerint a titkosszolgálat volt főtisztjei közül sokan a rendszerváltás után ezeknek a pénzeknek az útján fogtak jól menő vállalkozásokba.

Példa erre a Románia egyik leggazdagabb emberének számító, bizonyítottan besúgóí múlttal rendelkező Dan Voiculescu szenátor, médiamágnás karrierje, a politikus ugyanis 1989 előtt éppen a Crescent külkereskedelmi vállalatot igazgatta. Noha a bukaresti kormány 1990-ben külföldi ügyvédekkel bízott meg Ceaușescu titkos bankszámláinak felkutatásával, az oknyomozás eredménytelenül zárult. Mihai Popov bukaresti katonai ügyész különben a Ceaușescu-vő per-újrafelvételi kérelme kapcsán – amelyet 1995-ben ő is szorgalmazott – úgy vélekedett: a diktátorpárt csak emberölésre való felbujtással kellett volna megvádolni, amelyért amúgy is halálbüntetés járt volna.

Popov nem tartja véletlennek, hogy a Ceaușescuék elleni vádpontok közé bekerült a népirtás is, amely már maga után vonta a teljes vagyonekbezárást. A román pártfőtiszt és feleségét egyébként népirtás, az államhatalom aláásása, a közvagyon rombolása és a nemzetgazdaság aláaknázása vádjában találták bűnösnek és ítélték golyó általi halálra 1989 decemberében.

[Forrás: Krónika]